

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Megállt a lift a pesti házakban*

Forrás:

Pesti Napló

Bp.
(Hely)

1921 ^{IV} 27
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helvszám

Megállt a lift a pesti házakban

A fentartási költség további 50–80%-os házbéremelést jelent — Májusban 116% üzemi pótlék fizetendő

(Saját tudósítónktól.) Az új lakásrendelet paragrafuserejében szerényen, mint az ibolya, két kis mellékmondatocská huzódik meg. Az egyiknek a hatása máris az, hogy a legtöbb budapesti házban megállt a lift, mert április 10-ike óta a fentartási költsége a lifthasználó lakókra hárul. A másik rejtve meghuzódó rendelkezés pedig azt eredményezi, hogy májusban közüzemi pótlék címen egyszerre jóval többet kell fizetnünk, mint amennyi az eddigi egész negyedévi házbér volt, pontosan számítva: negyedévi házbérünk 116 százalékát kell a köz oltárára leszurkolnunk.

Az új lakásrendelet 43. §-a kimondja, hogy a háztulajdonos csak abban az esetben köteles a liftet járattatni, ha a lakók — lakásbérük arányában — megtérítik a lift üzemeltetésével felmerülő költségeket. Kimondja azt is, hogy a lifthasználat költségéhez hozzájárulásra csak azokat lehet kötelezni, akik ezt a kötelezettséget elvállalták. A lift fentartási költsége ilyformán teljesen a harmadik s még inkább a negyedik meg ötödik emeleti lakókra hárul s azok közül is főként azokra, akik betegségük, aggságuk miatt egyáltalán képtelenek volnának annyi emeletet járni.

Egy középajtájú házban a lift fentartása jelent évi 1500–2000 koronát a rendszeres ellenör-

zési és kenési díjakban, évi 8–10.000 koronát áramszolgáltatásban és évi 2–3000 koronát kisebb javításokban, átlag tehát évi 15.000 koronát. Ebben azonban nem foglaltatnak a felmerülhető nagyobb javítási költségek: új liftkötél például 8–10.000 koronába, nagyobb szerű motorjavítás 20–30.000 koronába is belekerül. Az ilyen nagyobb javítási költségek alól kuriai döntvény már legutóbb is fölmentette a háztulajdonosokat, azzal a megokolással, hogy „ilyen költségek vállalása egyértelmű volna a háztulajdonosok tönkretételével.”

Most aztán az új lakásrendelet radikális egyszerűséggel a lakókra hárítja a lift összes költségeit. Azokra a lakókra, akik jobbra azért vettek ki harmad-, negyed- és ötödemeleti lakást, mert a házbérben bennefoglaltatott a lifthasználat is. Igaz, — és ez az érem másik oldala — hogy akárhány olyan ház van, ahol az öt-hat magasan lakó bérlők házbére teljesen ráment pusztán a lift költségeire. Ezek a lakók most körülbelül ugyanannyit volnának kötelesek áldozni a liftért, amennyit eddigi teljes házbérük tett. Természetesen ezt nem bírják s mert az új lakásrendelet már április 10-én életbelépett, a legtöbb budapesti házban máris meghalt a lift, nem lévén, aki fentartási költségeit vállalja.

A háztulajdonosok egyszerűen ráüzentek a lakókra, hogy ha liftet akarnak, állapotjanak meg egymás közt. Minden liftes házban erre megindultak a tárgyalások, de egyelőre csekély eredménnyel. A legegyszerűbb megoldás az volna, ha akadna valamely vállalat, vagy akár több is, mely gondozásába venné a budapesti házak lift-

jeit és járatok szerint díjat szedne a lifthasználatért. A lifteken számlalógépet lehetne alkalmazni, mely jelzi a járatok számát s a házfelügyelők liftjegyfüzeteket adhatnának a lakóknak. Egy-egy liftjárat költsége forgalmasabb házakban egy, kevésbé forgalmas házakban két koronát tesz s egy néhány száz házra kiterjeszkedő liftgondozó vállalat egészen jól járna, sőt a lakók is jól járnának, mert a lift — különösen szénfelhordás meg nagymosás idején — az alsóbb emeletek lakóinak is fontos. Ez a megoldás egyrészt még legméltányosabb módon terhelné a lakókat, aszerint, hogy tényleg hányszor használják, másrészt az apránként fizetett egy-két koronákat kevésbé érzi az ember.

Szóvá kell még tennünk az új lakásrendelet 42. szakaszát, mely az eddigi 20%-os közüzemi pótlékon felül további 32%-os közüzemi pótlékot ró a lakóra azzal, hogy a közüzemi pótlék fölémelt összege visszamenőleg 1920 november 1-étől kezdve jár s hogy az esedékessé vált részleteket június 5-éig meg kell fizetni. Eszerint most a májusi házbérrel együtt az eddigi 20%-os közüzemi pótlékkal együtt három negyedévre kell további 32%-os pótlékot, összesen negyedévi házbérünk 96%-át, a rendes 20%-kal együtt pedig negyedévi házbérünk 116%-át kell fizetni; vagyis: minden száz korona negyedévi házbér után száztizenhat koronát csupán közüzemi pótlék címen. Ez olyan megterhelés, mely súlyosan nehezedik a lakókra és méltányos volna, ha intézkedés történnék, hogy a lakók a hátralékos 64%-ot kisebb részletekben több évnegyedre felosztva fizethetnék.

Székesfővárosi házi nyomda 1920